

bitis, dicere: ego verò illa ipsa, quae vix in gymnasiis, & in otio Stoici probant, ludens conieci in communes locos: quae quia sunt admirabilia, contraque opinionem omnium, ab ipsis etiam παραδοξα appellantur: tentare volui, possentne proferri in lucem, id est, in forum, & ita dici, ut probarentur: an alia quaedam esset erudita, alia popularis oratio: eoque scripsi libentius, quòd mihi ista παραδοξα quae appellantur, maxime videntur esse Socratica, longèque verissima. Accipies igitur hoc parvum opusculum lucubratum his jam contractioribus noctibus, quoniam illud majorum vigiliarum manus in tuo nomine apparuit: & degustabis genus hoc exercitationum mearum, quibus uti consuevi, cum ea, quae dicuntur in scholis δετρηα, ad nostrum hoc oratorium transfero dicendi genus. Hoc tamen opus in apertum ut referas, nihil postulo: non enim est tale, ut in arce poni possit, quasi illa Minerva Phidia: tale tamen est, ut ex eadem officina exisse videatur.

L.

enordium
Quòd solum bonum honestum.

Vereor, ne cui vestrum ex Stoicorum hominum disputationibus, non ex meo sensu deprompta haec videatur oratio: dicam tamen quod sentio: & dicam brevius, quàm res tanta dici possit. Nunquam me hercule ego pecunias istorum, neque tecta magnifica, neque opes, neque imperia, neque eas, quibus maxime astricta sunt, voluptates, in bonis rebus esse numerandas duxi, quippe cum viderem, homines his rebus

circum-

circumfluentes, ea tamen desiderare maximè, quibus abundarent. Neque enim unquam expletur, nec satiatur cupiditatis sitis: neque ea solùm quæ habent, libidine angendi cruciantur, sed etiam amittendi metu. In quo equidem continentissimorum hominum majorum nostrorum sapè requiro prudentiam, qui hæc imbecilla & commutabilia pecunia membra solo verbo bona putaverunt appellanda, cum re ac factis longè aliter judicavissent, potest enim bonum cuiquam malo esse? aut potest quisquam in abundantia bonorum ipse esse non bonus? atqui ista omnia talia videmus, ut & improbi habeant, obsint probis. Quamobrem, licet irrideat si quis velit, plus apud me vera ratio valebit, quàm vulgi opinio: neque ego unquam illum bona perdidisse dicam, si quis pecus, aut suppellectilem amiserit: nec non sapè laudabo sapientem illum Biantem, ut opinor, qui numeratur inter septem sapientes: cujus cum patriam Prienem cepisset hostis, ceterique ita fugerent, ut multa de suis rebus secum asportarent, cum esset admonitus à quodam, ut idem ipse faceret: ego verò, inquit, facio: nam omnia mea mecum porto. ille hæc ludibria fortune ne sua quidem putavit, quæ nos appellamus etiam bona. Quid est igitur, queret aliquis, bonum? si quid rectè sit, & honestè, & cum virtute, id benè fieri, vere dicitur: & quod rectum, & honestum, & cum virtute est, id solum opinor bonum. Sed hæc videri possunt obscuriora, cum sine appositione exemplorum lentius disputantur: vita atque factis illustranda sunt summorum virorum hæc, quæ verbis subtilius, quàm satis est, disputari videntur. Quæro enim à vobis, num ullam cogitationem habuisse videntur ii, qui hanc Remp. tam præclare fundatam nobis

reliquerunt, aut auri, atque argenti ad avaritiam, aut amœnitatum ad delectationem, aut suppellectilis ad delicias, aut epularum ad voluptates. Ponite ante oculos unumquemque Regum. Vultis incipiam à Romulo; vultis post liberam civitatem ab iis ipsis, qui liberaverunt eam? Quibus tandem Romulus gradibus ascendit in cœlum? iisne, qui isti bona appellant, an rebus gestis, atque virtutibus? Quid autem Numa Pompilius? minúsne gratas diis immortalibus capedines, ac fictiles urnulas fuisse, quàm filicatas istorum pateras arbitramur? Omitto reliquos, sunt enim omnes pares inter se, præter Superbum. Brutum verò si quis roget, quid egerit in patria liberanda, si quis reliquos item ejusdem consilii socios: quid spectarint, quid secuti sint: num quis existat, cui voluptas, cui divitiæ, cui denique præter officium fortis & magni viri, quidquam aliud propositum fuisse videatur? Quæ res ad necem Porſenna Q. Mutium impulit, sine ulla spe salutis suæ? Quæ vis Horatium Coclitem, contra omnes hostium copias, tenuit in ponte solum? quæ patrem Decium, quæ filium devovit, ac immisit in armatas hostium copias? Quid continentia C. Fabritii, quid tenuitas victus M. Curii sequebatur? quid duo propugnacula belli Punico Cn. & P. Scipiones, qui Carthaginiensium adventum corporibus suis intercludendum putaverunt? quid Africanus major? quid minor? quid inter horum ætates interjectus Cato? quid innumerabiles alii? [nam domesticis exemplis abundamus.] An putamus quemquam horum cogitasse quidquam invita sibi expetendum, nisi quod laudabile esse, & præclarum videretur? Veniant igitur irrisores hujus orationis ac sententiæ: & jam vel ipsi judicent, utrum

utrum se horum alicujus, qui marmoreis tectis ebore,
 & auro fulgentibus, qui signis, qui tabulis, qui ca-
 lato auro & argento, qui Corinthiis operibus abun-
 dant: an C. Fabritii, qui nihil eorum habuit, nihil
 habere voluit, similes esse malint. Atque hæc quidem,
 quæ modo huc, modo illuc transferuntur, facile
 adduci solent, ut in rebus bonis esse negent: Illud ta-
 men arte tenent, accuratèque defendunt, voluptatena
 esse summum bonum: quæ quidem mihi vox peccandana
 videtur esse, non hominum. Tu, cum tibi, siue Deus,
 siue mater, ut ita dicam, rerum omnium natura de-
 derit animum, quo nihil est præstantius, neque divi-
 nius, sic te ipse abicies, atque prosternes. ut nihil inter
 te, atque inter quadrupedem aliquid putes interesse?
 quidquàm ne bonum est, quod non eum, qui possidet, me-
 liorem faciat? ut enim quisque est maxime boni par-
 ticeps, ita & laudabilis maxime: neque est ullum bo-
 num, de quo non is, qui id habeat, honestè possit gloriari.
 quid autem est horum in voluptate? melioremne efficit,
 aut laudabiliorem virum? an quisquam in potiundis
 voluptatibus gloriâ sese & predicatione effert? atqui,
 si voluptas, quæ plurimorum patrociniis defenditur,
 in rebus bonis habenda non est, eaque quò est major, eò
 magis mentem è sua sede & statu dimovet; profectò
 nihil est aliud bene & beatè vivere, nisi honestè & redtè
 vivere.

II.

Quòd seipsâ contenta virtus ad beatè vivendum.

NEc verò ego M. Regulam arumnosum, nec infe-
 licem, nec miserum unquam putavi: non enim